

Vereniging voor de bevordering van het Welzijn van  
Landbouwhuisdieren vzw

# Beter voor dieren

Referentiekader slachthuizen en uitsnijderijen

27-8-2025

## INHOUD

|                                                                      |    |
|----------------------------------------------------------------------|----|
| Algemene voorwaarden .....                                           | 2  |
| Definities .....                                                     | 3  |
| Voorwaarden voor Slachthuizen <b>1 plus</b> .....                    | 0  |
| Deel 1: Algemeen .....                                               | 0  |
| Deel 2: Cameratoezicht.....                                          | 1  |
| Deel 3: Aankomst van de dieren (loskade) .....                       | 2  |
| Deel 4: Opdrijven .....                                              | 4  |
| Deel 5: Stalruimte/wachtruimte.....                                  | 5  |
| Deel 6. Drijfgang.....                                               | 7  |
| Deel 7. Bedwelming .....                                             | 8  |
| Deel 8. Verbloeden.....                                              | 10 |
| Deel 9: Terugkoppeling slacht- en keuringsgegevens .....             | 10 |
| Deel 10: Personeel .....                                             | 11 |
| Deel 11: Voorwaarden op niveau van de tracering - slachthuizen ..... | 12 |
| Voorwaarden voor Uitsnijderijen 1 plus .....                         | 14 |
| Deel 1: Algemeen .....                                               | 14 |
| Deel 2: Tracering .....                                              | 14 |

## ALGEMENE VOORWAARDEN

Elke deelnemer aan het Beter voor dieren-referentiekader verbindt zich ertoe zowel de Europese als de nationale en regionale reglementering die van toepassing is op de productie, het transport, de verwerking en verhandeling van varkens en varkensvlees na te leven.

Om aan het Koninklijk Besluit betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid (KB 14/11/2003) te voldoen, en dus om voedselveiligheid, traceerbaarheid en dierengezondheid te verzekeren dient de Beter voor dieren deelnemer gecertificeerd/gevalideerd te zijn voor de sectorgids G-040 'Primaire Productie' (Module C: Algemeen deel en specifiek deel 'Varkens') of G-018 'Generische autocontrole gids voor slachthuizen, uitsnijderijen en verwerkingsinrichtingen'. Teneinde de wettelijke vereisten in verband met dierenwelzijn te verzekeren, dient de varkensproducent te beschikken over een Codiplan Animal Welfare certificaat. Bovendien verbindt de deelnemer aan het Beter voor dieren label zich ertoe om gecertificeerd te zijn voor het BePork-kwaliteitshandboek.

De deelnemer aan het Beter voor dieren label leeft alle bijkomende voorwaarden van de Vereniging voor de bevordering van het Welzijn van Landbouwhuisdieren vzw nauwgezet na welke vervat zijn in het Beter voor dieren referentiekader en certificatiereglement. De criteria opgenomen in het Beter voor Dieren referentiekader zijn bovenwettelijk. Met andere woorden: ze komen boven op de criteria die vervat zijn in de onderliggende wettelijke sectorgidsen en het BePork-kwaliteitshandboek, of ze vormen een verstrenging van de sancties die daarin zijn opgenomen.

De in het BePork certificatiereglement vermelde definities zijn eveneens van toepassing voor het Beter voor dieren referentiekader.

De overtredingen van de normen worden ingedeeld in de categorieën NC A1 (Knock out), A2 (Major), B (Minor) en C (Aanbeveling).

Daaraan worden in het Beter voor dieren certificatiereglement verschillende correcties en corrigerende maatregelen verbonden.

Het Beter voor dieren referentiekader bestaat voor de primaire productie uit 3 niveaus waarbij markttoegang gelijkgesteld wordt aan niveau 0. Elk niveau legt een bijkomende laag van dierenwelzijnseisen op, deels verstrengde en deels nieuwe eisen, waarbij niveau 3 de hoogste eisen inzake dierenwelzijn kent. Voor slachthuizen, uitsnijderijen en vleesverwerkers daarentegen bestaat er maar 1 niveau bovenop markttoegang die gelijkgesteld wordt aan niveau 0.

De certificatie van het Beter voor dieren referentiekader kan behaald worden door het behalen van een certificaat van een lastenboek waarvoor een uitwisselbaarheidsovereenkomst bestaat met het referentiekader Beter voor dieren.

## DEFINITIES

De sancties op overtredingen van de normen bij deelnemers worden ingedeeld in de categorieën Non-Conformiteiten (NC) A1 (knock-out), A2 (major), B (minor) en C (aanbeveling).

- NC A1: indien vastgesteld, zal de deelnemer uitgesloten worden van het Beter voor Dieren erkende kwaliteitssysteem. Het Beter voor Dieren certificaat wordt onmiddellijk ingetrokken.
- NC A2: indien vastgesteld, dient de deelnemer twee acties te ondernemen. Enerzijds een rechtzetting van de fout, en anderzijds het nemen van maatregelen ter voorkoming van herhalingen:
  1. De fout dient gecorrigeerd te worden en het bewijs hiervan moet aan de controle- en certificatie-instellingen overgemaakt worden.
  2. De deelnemer dient corrigerende maatregelen toe te passen met het oog op het voorkomen van herhalingen van deze fout, en dient deze maatregelen aan de controle- en certificatie-instellingen over te maken.

Beide acties moeten ondernomen worden binnen een termijn die door de auditor op basis van de aard van de non-conformiteit wordt bepaald, maar die niet langer dan 3 maanden mag zijn in geval van een initiële audit (en verhogings- en uitbreidingsaudit). Voor alle andere audittypes (verlenging-, vernieuwings- en onaangekondigde audit) geldt een nazendtermijn van 1 maand.

- NC B: indien vastgesteld, worden deze vermeld op het samenvattend auditrapport. De deelnemer moet voor deze non-conformiteiten een actieplan opstellen waarin de correctie van de afwijking en de corrigerende maatregelen met het oog op het voorkomen van herhalingen worden opgesomd.  
Het actieplan wordt nagezonden binnen een termijn die door de auditor op basis van de aard van de non-conformiteit wordt bepaald, maar die niet langer dan 3 maanden mag zijn in geval van een initiële audit en 1 maand voor alle andere audittypes
- NC C: betreft een aanbeveling. Het niet-voldoen aan voorwaarden met C-criteria staat een certificatie niet in de weg, maar er wordt op aangedrongen dat de deelnemer probeert zo snel mogelijk aan deze voorwaarde(n) te voldoen

Definitie 'verbouwing': is een bouwkundige wijziging aan een bestaand gebouw of een uitbreiding of een gewijzigde indeling (bijv. plaatsen van plateau's, wijzigen hokindeling en/of diercategorie, etc.). Criteria voor nieuw- en verbouw mogen beperkt blijven tot het vernieuwde of verbouwde onderdeel van het bedrijf. Bijv. als een roostervloer wordt vervangen, een plateau wordt geplaatst of een hokindeling wordt gewijzigd, hoeft niet tegelijkertijd bijv. daglicht te worden gerealiseerd. Indien in een criterium wordt opgenomen dat het betrekking heeft op nieuwbouw of verbouw van het bedrijf, dan moet hier uiterlijk met ingang van 2035 aan voldaan zijn.

## VOORWAARDEN VOOR SLACHTHUIZEN 1 PLUS

### DEEL 1: ALGEMEEN

| Norm      | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                 | Sanctie |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>S1</b> | <b>Transparantie en traceerbaarheid slachthuizen - Algemeen</b>                                                                                                                                                                                              |         |
| S1a       | Enkel karkassen, vlees en/of bijproducten afkomstig van vleesvarkens van erkende deelnemers aan het dierenwelzijnslabel mogen als Beter Voor Dieren (BvDk) gecommmercialiseerd worden.                                                                       | A1      |
| S1b       | Er mogen enkel vlees of bijproducten onder het dierenwelzijnslabel gecommmercialiseerd worden via een ononderbroken aaneenschakeling van Beter voor dieren-erkende deelnemers.                                                                               | A2      |
| S1c       | Indien een BvDk-erkende schakel producten wenst te verkopen aan een niet-erkende schakel in de productieketen, dan mag het karkas, vlees en/of bijproduct door de niet-erkende schakel niet verder onder het dierenwelzijnslabel gecommmercialiseerd worden. | B       |
| S1d       | De (kandidaat-)deelnemer heeft een zelfevaluatie uitgevoerd om na te gaan of het bedrijf aan alle normen voldoet (voor de initiële audit en min. 1x/jaar).                                                                                                   | B       |
| S1e       | De (kandidaat-)deelnemer beschikt over een geldig BePork-certificaat.                                                                                                                                                                                        | A1      |
| <b>S2</b> | <b>Non-conformiteiten</b>                                                                                                                                                                                                                                    |         |
| S2a       | Indien non-conformiteiten vastgesteld werden tijdens de evaluatie, moet de (kandidaat-)deelnemer een plan van aanpak opmaken met meetbare maatregelen (voor de initiële audit en min. 1x/jaar).                                                              | B       |
| S2b       | Indien non-conformiteiten vastgesteld werden tijdens de evaluatie, heeft de (kandidaat-)deelnemer een beoordeling uitgevoerd van de effectiviteit van de maatregelen (voor de initiële audit en min. 1x/jaar)?                                               | B       |

## DEEL 2: CAMERATOEZICHT

| Norm      | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Sanctie |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>S3</b> | <p><b>Toezicht op de dieren</b></p> <p>De camera's zijn zo gepositioneerd zodat er ten alle tijde vrij zicht is op de processen waar toezicht op wordt gehouden. Een plan is aantoonbaar waarop de camera's staan opgesteld inclusief het zichtbaar bereik per camera om dode hoeken in kaart te brengen en aan te pakken. Tijdens de audit kan de deelnemer aantonen dat er geen dode hoeken zijn op plaatsen waar dieren aanwezig kunnen zijn. Dit plan wordt aantoonbaar gevalideerd (min. jaarlijks en bij veranderingen) door een rondgang ter plaatse ter evaluatie van het plan met controle van de gemaakte beelden om zich van de conformiteit te vergewissen. <i>Controle van de opstelling en camerabeelden</i></p> | A2      |
| <b>S4</b> | <p><b>Continue bewaking</b></p> <p>De beelden van alle camera's zijn te allen tijde ter plaatse via één of meerdere schermen duidelijk te zien voor de gemandateerde personen van de onderneming en overheidsfunctionarissen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | A2      |
| <b>S5</b> | <p><b>Bewaartermijn beelden</b></p> <p>De deelnemer kan aantonen dat opgenomen beelden tenminste 4 weken worden bewaard.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | A2      |
| <b>S6</b> | <p><b>Inzage camerabeelden</b></p> <p>De deelnemer kan aantonen dat de beelden worden opgeslagen en dagelijks worden gecontroleerd door een bevoegd persoon. Er dient voor minimum 60 minuten aan beeldmateriaal nagekeken te worden op dagbasis. Een plan van aanpak is vereist bij vaststelling van voorvallen. De beelden worden aantoonbaar aangewend bij de opleiding van medewerkers.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | A2      |
| <b>S7</b> | <p><b>Geluid</b></p> <p>Het geluid moet synchroon met de beelden worden opgenomen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | C       |

### DEEL 3: AANKOMST VAN DE DIEREN (LOSKADE)

| Norm       | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Sanctie |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>S8</b>  | <b>Transporttijd varkens</b><br><br>Het slachthuis controleert bij ontvangst van varkens onder het BvDk of de varkens niet langer dan 8u zijn getransporteerd                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | B       |
| <b>S9</b>  | <b>Welzijnsbehoeften</b><br><br>Als varkens specifieke welzijnsbehoeften hebben —bijvoorbeeld een gebroken poot bij een individueel dier of hittestress bij de hele groep—, dan moet het slachthuis gepaste maatregelen (incl. een gepaste timing) nemen om in deze behoeften te voorzien (bv. maatregelen tegen hittestress, zo snel mogelijk bedwelmen, slachten, ...). Deze maatregelen zijn gedocumenteerd, zijn gekend bij de medewerkers en worden toegepast.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | A2      |
| <b>S10</b> | <b>Bedwelming bij niet zelfstandig bewegen</b><br><br>Als varkens bij aankomst in het slachthuis niet meer alleen of moeizaam zelfstandig voort kunnen bewegen, worden ze zo snel mogelijk en correct bedwelmd en gedood om lijden te voorkomen. Dit kan betekenen dat zij op de vrachtwagen of op de loskade al bedwelmd en gedood worden. Dit gebeurt met behulp van een elektronarcosetang, waarbij de kop- en daarna hartbedwelming de standaard werkwijze vormt. De varkens worden vervolgens zo snel mogelijk gestoken. De aanbrengrer van het dier en transporteur worden onverwijld ingelicht.<br><br>De parameters voor elektrische kop- en hartbedwelming zijn: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verkregen binnen 1 seconde;</li> <li>• Minimale stroomsterkte (ampère – A): 1,3 A tot 2 A bij grotere varkens</li> <li>• Minimale tijdsduur op de kop (seconden): 3</li> <li>• Minimale tijdsduur hartstilstand (seconden): 3</li> <li>• Frequentie (hertz – Hz): 50</li> <li>• Minimale spanning (volt – V): &gt;250</li> </ul> | A2      |

|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|            | Voor correcte plaatsing van de elektronarcosetang wordt verwezen naar de EURCAW-richtlijnen:<br><a href="https://food.ec.europa.eu/document/download/f80a4025-3faa-460c-8a54-53a65207575f_nl?filename=aw_prac_slaughter_factsheet-2018_farm_pigs_nl.pdf">https://food.ec.europa.eu/document/download/f80a4025-3faa-460c-8a54-53a65207575f_nl?filename=aw_prac_slaughter_factsheet-2018_farm_pigs_nl.pdf</a> |    |
| <b>S11</b> | <b>Hitteplan bij waarschuwingen</b><br><br>Indien een code geel, oranje of rood als hittewaarschuwing geldt, worden de maatregelen zoals opgenomen in het hitteplan van FEBEV gevolgd.                                                                                                                                                                                                                      | A2 |
| <b>S12</b> | <b>Helling loskade</b><br><br>De helling tussen de vrachtwagen en de loskade is niet te steil (< 20°) zodat de dieren niet uitglijden. Bij een hellingshoek van meer dan 10° is een systeem voorzien waardoor de dieren zonder problemen of risico het voertuig uit kunnen lopen (bv. dwarslatten).                                                                                                         | A2 |
| <b>S13</b> | <b>Laadklep loskade</b><br><br>De laadklep sluit aan op de loskade. Er is geen opening tussen de laadklep van de vrachtwagen en de loskade.                                                                                                                                                                                                                                                                 | A2 |
| <b>S14</b> | <b>Loopbordes</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |
| S14a       | Het loopbordes is verlicht uitgevoerd.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | A2 |
| S14b       | Het loopbordes is ruw uitgevoerd zodat uitglijden vermeden wordt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | A2 |
| S14c       | Er zijn beschermingswanden aanwezig.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | A2 |



## DEEL 4: OPDRIJVEN

| Norm       | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Sanctie |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>S15</b> | <p><b>Drijfmiddelen</b></p> <p>Het gebruik van een drijfmiddel dat idealiter geen geluid produceert, zoals een vlag, plastic zak, drijfbord of borstel, dient in de eerste plaats ter bescherming van de operator. Daarnaast kan het op een bewuste manier worden ingezet om dieren te drijven, bijvoorbeeld door richting te geven of ze zachtjes voort te duwen.</p> <p>Het gebruik van drijfmiddelen mag in geen geval schade of extra stress toebrengen aan het dier. Het is ten strengste verboden om een stok of peddel te gebruiken om een dier te slaan of op gevoelige plaatsen te porren.</p> | A2      |
| <b>S16</b> | <p><b>Elektrische prikkers</b></p> <p>Bij het opdrijven van BvDk-varkens in groepen wordt geen gebruik gemaakt van elektrische prikkers.</p> <p>Een elektrische prikker met een laag voltage (48V, 40mA en 1,92W) mag, mits voorafgaande toestemming van de VVWL vzw, aanwezig zijn voor noodsituaties. Het gebruik ervan dient correct te gebeuren en moet geregistreerd worden, inclusief de betrokken noodsituatie.</p>                                                                                                                                                                              | A2      |
| <b>S17</b> | <p><b>Uitglijden</b></p> <p>Dieren mogen niet uitglijden als een gevolg van verontreiniging of plasvorming.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | B       |
| <b>S18</b> | <b>Groepsgrootte</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |         |
| S18a       | Het drijven van varkens gebeurt in groepen van 5-7 varkens.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | C       |

## DEEL 5: STALRUIMTE/WACHTRUIMTE

| Norm       | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Sanctie |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>S19</b> | <b>Wachttijd</b><br><br>De wachttijden worden gerespecteerd en mogen niet langer zijn dan 4 uur. Ingeval van overmacht kan de wachttijd langer zijn in samenspraak met de betrokken lastenboekbeheerder.                                                                                                                                                                                                                                                          | B       |
| <b>S20</b> | <b>Ammoniakgehalte</b><br><br>De luchtkwaliteit in de wachtstal is op niveau zodat oog/neus irritaties bij varkens en mensen wordt voorkomen. In geval geurhinder vastgesteld wordt, wordt het ammoniakgehalte gemeten en geregistreerd. Er mag maximaal een ammoniak gehalte van 20 ppm ter hoogte van de vleesvarkens worden vastgesteld. Bij een overschrijding van dit gehalte is een plan van aanpak met corrigerende maatregelen nodig.                     | B       |
| <b>S21</b> | <b>Geluidsniveau</b><br><br>Het geluidsniveau in de wachtruimte bij volle bezetting ( ‘worst-case’) moet minstens 4 keer per jaar gemeten en geregistreerd worden en mag niet hoger zijn dan 85 dB. Bij een overschrijding van deze piek is een plan van aanpak met corrigerende maatregelen nodig.                                                                                                                                                               | A2      |
| <b>S22</b> | <b>Uitglieden</b><br><br>Dieren mogen niet uitglieden als gevolg van verontreiniging of plasvorming.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | A2      |
| <b>S23</b> | <b>Verrijkmateriaal</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |         |
| S23a       | Alle varkens moeten in hun hok permanente beschikking hebben over voldoende verrijkmateriaal om te onderzoeken en mee te spelen. Verrijkmateriaal voldoet aan de volgende eigenschappen: <ul style="list-style-type: none"> <li>• kauwbaar – zodat varkens er op kunnen bijten</li> <li>• manipuleerbaar – zodat varkens de plaats, het voorkomen en de structuur kunnen veranderen</li> <li>• en onderzoekbaar – zodat varkens het kunnen onderzoeken</li> </ul> | A2      |

|            |                                                                                                                                                                                                                                                               |    |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| S23b       | Het verrijkmateriaal wordt op een zodanige wijze verstrekt dat het goed bereikbaar is voor alle varkens.<br>Het verrijkmateriaal is schoon en intact.<br><br>Het verrijkmateriaal moedigt het exploratiegedrag van varkens aan.                               | A2 |
| <b>S24</b> | <b>Drinkwater</b><br><br>In de stalruimte hebben de aanwezige dieren permanent de beschikking over vers drinkwater. De hokbezetting is zo dat de varkens de werkende drinknippels goed kunnen bereiken en zich zonder moeite langs elkaar kunnen verplaatsen. | A2 |
| <b>S25</b> | <b>Infrastructuur</b>                                                                                                                                                                                                                                         |    |
| S25a       | De wanden van de stallen zijn glad en afgewerkt.                                                                                                                                                                                                              | B  |
| S25b       | De vloeren van de stalruimte lopen enigszins af om plasvorming te voorkomen.                                                                                                                                                                                  | B  |
| S25c       | Het ontwerp van de aanvoer- en de stalruimtes moet de varkens stimuleren om voorwaarts te bewegen, en heeft zo weinig mogelijk haakse bochten en/of dode hoeken, afleidingen, uitsteeksels of obstakels en voldoende verlichting.                             | B  |
| S25d       | Alle ruimten zijn zo ontworpen en gebouwd dat minimaal 2 varkens naast elkaar kunnen lopen.                                                                                                                                                                   | A2 |
| S25e       | De wachtruimte moet gemiddeld 0,6 m <sup>2</sup> per varken bedragen. De slachtdieren kunnen in de stalruimte allemaal tegelijk liggen.                                                                                                                       | A2 |
| <b>S26</b> | <b>Personeel</b>                                                                                                                                                                                                                                              |    |
| S26a       | Er worden in de stal-/wachtruimte geen felle kleuren gedragen, maar donkere kleuren. Dit geldt eveneens voor schoeisel.                                                                                                                                       | B  |
| S26b       | De stal moet zo zijn ingericht dat medewerkers gemakkelijk achter de groep varkens aan de dieren kunnen. In alle gevallen moet worden voorkomen dat een medewerker door de groep varkens moet lopen om ze naar voren te drijven.                              | C  |

## DEEL 6. DRIJFGANG

| Norm       | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Sanctie |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>S27</b> | <b>Infrastructuur</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |         |
| S27a       | De wanden in de gang naar de bedwelmingsplaats zijn glad en afgewerkt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | A2      |
| S27b       | Het ontwerp van de drijfgang moet de varkens stimuleren om voorwaarts te bewegen: zo weinig mogelijk haakse bochten en/of dode hoeken, geen uitsteeksels of obstakels (gaten in de vloer of mensen die in het zicht van de varkens staan), geen visuele afleidingen, zoals scherpe contrasten op de vloer en voldoende verlichting richting het einde van de drijfgang.                                                  | B       |
| S27c       | De wanden in de gang naar de bedwelmingsplaats zijn voldoende hoog om het zicht op mensen te beperken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | B       |
| S27d       | De intensiteit van de verlichting in de gang naar de bedwelmingsruimte verhoogt gradueel (van minder licht naar meer licht).                                                                                                                                                                                                                                                                                             | B       |
| <b>S28</b> | <b>Elektrische bedwelming</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |         |
| S28a       | Het opdrijven kan verbeterd worden door de drijfgang in de richting de restrainer anders in te richten: <ul style="list-style-type: none"> <li>- hoge wanden of wanden verhoogd met rubberen gordijnen gebruiken zodat vreemde voorwerpen en medewerkers niet zichtbaar zijn;</li> <li>- geen overgang naar een andere type vloer (kleur of materiaal), en;</li> <li>- voorkom schaduwvorming en luchtstroom.</li> </ul> | C       |
| S28b       | Het opdrijven kan verbeterd worden door de varkens meer tijd te geven om in de restrainer te stappen, bijvoorbeeld door een tweede restrainer te plaatsen.                                                                                                                                                                                                                                                               | C       |
| S28c       | Voor nieuw- en verbouw wordt er een dubbele smalle drijfgang voorzien. De scheidingswand tussen de twee smalle drijfgangen is open.                                                                                                                                                                                                                                                                                      | C       |

|            |                                                                                                                                                                                                 |   |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| <b>S29</b> | <b>CO2 bedwelming</b>                                                                                                                                                                           |   |
| S29a       | In geval van CO2 bedwelming mag in de aanloop naar de bedwelgingsruimte het aantal varkens met behulp van een poortje worden gedoseerd. De varkens kunnen achter elkaar door het poortje lopen. | B |
| S29b       | Schaduwen op de vloer dienen te worden vermeden door slim gebruik te maken van diffuus licht.                                                                                                   | C |

## DEEL 7. BEDWELMING

| Norm       | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Sanctie |
|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>S30</b> | <b>Bedwelming voor het slachten – algemeen</b><br><br>Slachten zonder voorafgaande bedwelming is niet toegestaan in het BvDk-slachthuis. Alle varkens die op de locatie worden geslacht, worden vóórafgaand aan de slacht bedwelmd om (tijdelijk) bewustzijnsverlies en ongevoeligheid voor stimuli te induceren tot aan de dood, zodat ze tijdens de slachting geen verminderd welzijn ondervinden. Dit geldt voor de gehele slachtlocatie, en voor alle varkens (BvDk en niet BvDk-waardig) die op de betreffende locatie worden geslacht. | A1      |
| <b>S31</b> | <b>Elektrische bedwelming</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |         |
| S31a       | Bij elektrisch bedwelmen is de toevoer zo georganiseerd dat de varkens achter elkaar naar de restrainer gaan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | B       |
| S31b       | Bij elektrische bedwelming is de minimum stroomsterkte: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Niet minder dan 1,3 ampère;</li> <li>• Verkregen binnen 1 seconde;</li> <li>• Minimaal 3 seconden vanaf optimale stroomsterkte toegediend.</li> </ul> Aanpassingen aan de vastgestelde criteria worden gedocumenteerd (weersomstandigheden, type dieren, etc.)                                                                                                                                                                              | A2      |
| S31c       | De stroomsterkte wordt regelmatig gecontroleerd.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | A2      |

|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |    |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| S31d       | Het interval tussen elektrisch bedwelmen en verbloeden mag niet langer zijn dan 15 seconden.                                                                                                                                                                                                                                                                                        | A2 |
| <b>S32</b> | <b>Gasbedwelming</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |
| S32a       | Bij gasbedwelming wordt de meetapparatuur gekalibreerd volgens de aanbevelingen van de fabrikant met gecertificeerde kalibratiegassen en minstens twee keer per jaar. Het kalibreren wordt gedefinieerd als het vergelijken van de meetapparatuur met de referentiestandaard om een eventuele afwijking van de meetapparatuur vast te stellen. De kalibraties worden geregistreerd. | A2 |
| S32b       | De bedwelgingsapparatuur (incl. reserve) wordt minimaal eenmaal per dag voor opstart gecontroleerd op afwijkingen, desgevallend op het bereiken van de ingestelde gasconcentraties, en op de inwerkingtreding van het alarm, indien de beoogde gasconcentraties en/of werking niet (meer) worden bereikt.                                                                           | A2 |
| S32c       | Er is voldoende verlichting, passend bij het systeem, in het transportsysteem/lift en de bedwelgingsruimte. De varkens kunnen andere varkens en hun omgeving zien zodat zij gestimuleerd worden om het transportsysteem/lift of de bedwelgingsruimte te betreden.                                                                                                                   | B  |
| S32d       | Bij gasbedwelming worden de varkens in groepen opgedreven en bedwelmd. Er wordt voorkomen dat varkens klem zitten of elkaar bespringen door het systeem niet te vol te laden bij automatische opdrijving. Het maximaal voorziene aantal dieren wordt niet overschreden.                                                                                                             | A2 |
| S32e       | Er kunnen minimaal 2 varkens naast elkaar het transportsysteem/lift of de bedwelgingsruimte in lopen.                                                                                                                                                                                                                                                                               | A2 |
| S32f       | Zodra een dier de bedwelgingsruimte heeft betreden, bereikt het dier binnen 30 seconden bij een gondel of carroussel systeem en binnen 20 seconden bij een dip liftsysteem met 1 liftbalk, de maximum voorgeschreven CO <sub>2</sub> -concentratie.                                                                                                                                 | A2 |
| S32g       | Het interval tussen CO <sub>2</sub> bedwelmen en verbloeden mag niet langer zijn dan 20-30 seconden/of moet zo kort mogelijk zijn in functie van documentatiesysteem van de operator.                                                                                                                                                                                               | A2 |
| <b>S33</b> | <b>Noodbedwelming</b><br><br>De elektronarcosetang (eerst kop en dan hart) krijgt de voorkeur als bedwelgingsmethodiek. Het gebruik van een penetrerend penschiettoestel wordt waar mogelijk vermeden en, indien toch toegepast, moet de noodzaak ervan genoteerd en gemotiveerd worden.                                                                                            | A2 |

## DEEL 8. VERBLOEDEN

| Norm       | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Sanctie |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>S34</b> | <b>Verbloeden</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |         |
| S34a       | Na het steken wordt het dier verbloed, tot minimaal alle reflexen vanuit de hersenstam zijn opgehouden, vooraleer het dier naar het broeibad wordt gebracht. De doorlooptijden worden gevalideerd en instructies opgesteld bij probleemsituaties.                                                                                                       | A1      |
| S34b       | Indien beschikbaar, moet gebruik worden gemaakt van intelligent cameratoezicht en sensoren om te controleren dat elk slachtdier correct wordt gestoken en goed verbloed                                                                                                                                                                                 | C       |
| S34c       | De vaardigheden van de medewerkers (volledig aansnijden van halsslagaders of toevoerende bloedvaten, voldoende opening waar het bloed doorheen naar buiten kan), het materiaal (geen bot of te kort mes), de inrichting en de snelheid van de slachtlijn maken het effectief steken mogelijk. Als dit niet gebeurt dient er opnieuw te worden gestoken. | A2      |

## DEEL 9: TERUGKOPPELING SLACHT- EN KEURINGSGEGEVENS

| Norm       | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                             | Sanctie |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>S35</b> | <b>Terugkoppeling slacht- en keuringsgegevens</b>                                                                                                                                                                                        | A2      |
|            | Het slachthuis levert de slachtresultaten (inclusief slachtafwijkingen) van de geleverde slachtdieren (op een uniforme wijze) terug aan de veehouder/leverancier. Bij afwijkingen zijn informatieformulieren aantoonbaar gedocumenteerd. |         |

## DEEL 10: PERSONEEL

| Norm       | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Sanctie |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>S36</b> | <b>Animal Welfare Officer</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |
| S36a       | <p>Elk kwartaal worden de werkzaamheden, en eventuele problemen/afwijkingen van het voorgaande kwartaal in aanwezigheid van o.a. de Animal Welfare Officer geëvalueerd en worden waar nodig de instructies aangepast. De evaluatie omvat minimaal de volgende werkzaamheden (op basis van een representatieve steekproef en de opgeslagen camerabeelden):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• het afladen van dieren en drijven naar de stalruimte,</li> <li>• de gang van de dieren van de stalruimte naar de bedwelmingsplaats,</li> <li>• het bedwelmen, inclusief de aankomst bij de bedwelmingsplaats,</li> <li>• het ophangen van de dieren na bedwelming, en</li> <li>• het verbloeden van de dieren.</li> </ul> <p>De opgenomen camerabeelden worden hierbij gebruikt.</p> | A2      |
| S36b       | Tijdens het slachtproces (het afladen, drijven en het bedwelmen van varkens) is op de werkvloer in het slachthuis te allen tijde <b>minimaal één</b> Animal Welfare Officer aanwezig.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | A2      |
| <b>S37</b> | <b>Kennis en vaardigheden medewerkers</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |         |
| S37a       | De medewerkers hebben een positieve houding met het oog op het verbeteren van het welzijn van de varkens en moeten competent en opgeleid zijn. Daarnaast is het van belang dat ze bijscholing genieten, zodat de kennis en vaardigheden de nieuwe technologische ontwikkelingen volgen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | A2      |
| S37b       | Het personeel dat met levende varkens werkt dient minimaal één keer per jaar een relevante opfriscursus varkenswelzijn te volgen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | A2      |
| S37c       | Deze cursus dient te worden aangeboden in eigen taal, bijvoorbeeld door gebruik te maken van vertaaltools.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | B       |
| S37d       | Het personeel krijgt instructies om de varkens te lossen en drijven. De varkens kunnen op effectieve manieren gestimuleerd worden om door te lopen met een minimale inspanning van het personeel (bv. voldoende verlichting, hoge panelen zodat vreemde voorwerpen en medewerkers niet zichtbaar zijn, voorkom schaduwvorming en luchtstromen, geen vreemde voorwerpen in de drijfgang). Een goede omgang met varkens die in slechte conditie zijn speelt hierbij ook een rol.                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | B       |



|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| S37e | Er is te allen tijde gekwalificeerd personeel aanwezig op de werkvloer dat voldoende kennis en vaardigheden heeft voor het uitvoeren van afwijkende handelingen zoals een noodbedwelming op de wagen of loskade. Ook een gedegen kennis van andere handelingen, zoals het plaatsen van elektrodes, en het aansnijden van de varkens is noodzakelijk. | B |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|

## DEEL 11: VOORWAARDEN OP NIVEAU VAN DE TRACERING - SLACHTHUIZEN

| Norm       | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Sanctie |
|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>S38</b> | <b>Voorwaarden op het niveau van de tracering</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |         |
| S38a       | Enkel BvDk vleesvarkens die vergezeld zijn van een vertrekfiche mogen als BvDk -vleesvarkens geslacht worden.                                                                                                                                                                                                                                                  | A2      |
| S38b       | Het slachthuis heeft gedurende het gehele productieproces een zichtbare, strikte scheiding tussen varkens/-vlees met verschillende dierenwelzijnsniveau's                                                                                                                                                                                                      | A2      |
| S38c       | BvDk -vleesvarkens dienen bij levering aan het slachthuis steeds per beslag gegroepeerd afgeladen, gestald en geslacht te worden.                                                                                                                                                                                                                              | A2      |
| S38d       | Gedurende het gehele productieproces (van ingangscontrole, wachttijd in de stalruimte, slachtproces, opslag, uitsnijden en verzenden) wordt er conform het in het intern kwaliteitshandboek vastgelegde kanalisatiesysteem gewerkt. Scheiding kan worden aangetoond d.m.v. gekleurde labels, stickers, stempels, gekleurde kratten, gekleurde kratzakken, etc. | A2      |
| S38e       | Het slachthuis heeft een procedure voor de massabalans ten aanzien van de hoeveelheid BvDk waardig geslacht/uitgebeend vlees en BvDk waardig uitgeleverd vlees.                                                                                                                                                                                                | A2      |
| S38f       | Het bedrijf voert minimaal eens per jaar een controle van hoeveelheden BvDk vlees over een periode van 1 jaar uit op basis van een massabalans.                                                                                                                                                                                                                | A2      |
| S38g       | De massabalans dient sluitend te worden gemaakt en voor eventuele verschillen wordt een onderbouwde verklaring geregistreerd. Bij de massabalans wordt rekening gehouden met een redelijk afvalpercentage.                                                                                                                                                     | A2      |
| S38h       | Het aantal kilogrammen varkens/vlees dat niet verder gekanaliseerd wordt onder het BvDk-label wordt geregistreerd in het interne traceersysteem.                                                                                                                                                                                                               | A2      |
| S38i       | Om de traceerbaarheid en lotidentificatie van BvDk-varkensvlees of -bijproducten te volgen vanaf het slachthuis naar een volgende schakel in de keten, dient een leveringsbon worden opgemaakt: <ul style="list-style-type: none"> <li>op vraag van de volgende schakel in de keten, of</li> </ul>                                                             | A2      |

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>bij elke levering wanneer de volgende schakel in de keten zelf gecertificeerd is onder het BvD-keurmerk.</li> </ul>                                                                                                               |    |
| S38j | Een erkend slachthuis dient BvDk-loten te leveren met een leveringsbon aan een (nog) niet erkende (in toetreding) volgende schakel in de keten. Ook een slachthuis in toetreding dient gebruik te maken van specimen-leveringsbonnen.                                    | A2 |
| S38k | Het slachthuis moet de leveringsbon volledig en correct opmaken via de online applicatie 'TRACY'.                                                                                                                                                                        | A2 |
| S38l | Bij het verhandelen en transporteren van BvDk-varkensvlees of -bijproducten moet op het begeleidend vervoerdocument en op de factuur vermeld worden dat het om BvDk -varkensvlees of -bijproducten gaat.                                                                 | A2 |
| S38m | Het af te leveren BvDk product is voorzien van de bijbehorende BvDk scope in tekst of beeldmerk bij business-to-business, of beeldmerk bij consumentenverpakkingen. Deze aanduiding is zowel op de producten zelf en/of op de begeleidende pakbon en de factuur vermeld. | A2 |

## VOORWAARDEN VOOR UITSNIJDERIJEN 1 PLUS

### DEEL 1: ALGEMEEN

| Norm      | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                        | Sanctie |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>U1</b> | <b>Transparantie en traceerbaarheid uitsnijderijen – Algemeen</b>                                                                                                                                                                                   |         |
| U1a       | Enkel karkassen, vlees en/of bijproducten afkomstig van vleesvarkens van dierenwelzijns-erkende deelnemers mogen als Beter Voor Dieren gecommmercialiseerd worden.                                                                                  | A2      |
| U1b       | Er mogen enkel vlees of bijproducten onder het BvDk-label gecommmercialiseerd worden via een niet onderbroken aaneenschakeling van Beter voor dieren-erkende deelnemers.                                                                            | A2      |
| U1c       | Indien een BvDk-erkende schakel wenst te verkopen aan een niet-erkende schakel in de productieketen, dan mag het karkas, vlees en/of bijproduct door de niet-erkende schakel niet verder onder het BvDk-kwaliteitslabel gecommmercialiseerd worden. | B       |
| U1d       | De (kandidaat-) uitsnijderij heeft een zelfevaluatie uitgevoerd om na te gaan of het bedrijf aan alle normen voldoet (voor de initiële audit en min. 1x/jaar).                                                                                      | B       |
| U1e       | De (kandidaat-) uitsnijderij beschikt over een geldig BePork-certificaat.                                                                                                                                                                           | A2      |
| <b>U2</b> | <b>Non-conformiteiten uitsnijderijen</b>                                                                                                                                                                                                            |         |
| U2a       | Indien non-conformiteiten vastgesteld werden tijdens de evaluatie, moet de (kandidaat-) uitsnijderij een plan van aanpak opmaken met meetbare maatregelen (voor de initiële audit en min. 1x/jaar).                                                 | B       |
| U2b       | Indien non-conformiteiten vastgesteld werden tijdens de evaluatie, heeft de (kandidaat-) uitsnijderij een beoordeling uitgevoerd van de effectiviteit van de maatregelen (voor de initiële audit en min. 1x/jaar).                                  | B       |

### DEEL 2: TRACERING

| Norm | Omschrijving | Sanctie |
|------|--------------|---------|
|------|--------------|---------|

|           |                                                                                                                                                                                                              |    |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>U3</b> | <b>Voorwaarden op het niveau van de tracerings – uitsnijderijen</b>                                                                                                                                          |    |
| U3a       | De uitsnijderij past gedurende het gehele bedrijfsproces (tijdens opslag en verwerking) een zichtbare, strikte scheiding toe tussen BvDk producten en niet- BvDk producten                                   | A2 |
| U3b       | De uitsnijderij beschikt over een procedure voor de massabalans ten aanzien van de hoeveelheid BvDk waardig geslacht/ uitgebeend vlees en BvDk waardig uitgeleverd vlees.                                    | A2 |
| U3c       | Het bedrijf voert minimum eenmaal per jaar een controle uit van de hoeveelheden BvDk vlees over een periode van 1 jaar op basis van een massabalans.                                                         | A2 |
| U3d       | Het aantal kilogrammen varkens/vlees dat niet verder gekanaliseerd wordt onder het BvDk -label wordt geregistreerd in het interne traceersysteem                                                             | A2 |
| U3e       | Bij iedere levering van BvDk varkensvlees of -bijproducten wordt een leveringsbon opgemaakt via TRACY.                                                                                                       | A2 |
| U3f       | Het begeleidend vervoersdocument en op de factuur wordt vermeld dat het om BvDk -varkensvlees of -bijproducten handelt.                                                                                      | A2 |
| U3g       | Het af te leveren BvDk product is voorzien van het bijbehorende BvDk logo met het juiste niveau of een lager niveau in tekst of beeldmerk bij business-to-business, of beeldmerk bij consumentenverpakkingen | A2 |